

Lo Somaten

DIARI REGIONALISTA Y D' AVISOS Y NOTICIAS

Any XII

Reus Dijous 30 de Septiembre de 1897

Núm. 3.380

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Reus, un mes. . . . . Ptas. 2.00
n. provincies trimestre. 6.00
Extranjer y Ultramar 10.00
Anúels, a preus convencionals.

Administració y Redacció

PLASSA DE LA CONSTITUCIÓ, (PORXOS)

PUNTS DE SUSCRIPCIÓ

En la Administració d' aquest diari y en las principals llibrerias d' aquesta ciutat y de fora.
En Barcelona, litografia Mallofré, carrer Junquera, 6.
No s' retornan los originals encara que no s' publiquin.

Farmacia Serra

Arrabal Santa Anna, número 80, prop á la plassa de Catalunya

La que paga més contribució de la provincia

FARMACIA OBERTA TOTA LA NIT

Arrabal Santa Anna, número 80, prop á la plassa de Catalunya

MALALTS DELS ULLS

Lo **DOCTOR BIADA**, oculista del Hospital del S. C. de Barcelona, ex-quefe de clinica y ab titol de las universitats de Berlin y Wurzburg, ex-ajudant dels Drs. Wecker y Landolt de Paris.

Reb en CONSULTA á Reus, tots los diumenges y dilluns de 9 á 12 y de 4 á 5. Arrabal alt de Jesús, 38, sobre 'Correu. Los demés dias á Barcelona, Claris, 44, cantonada á la Gran Via, de 11 á una y de 4 á 5.

SECCIÓ DOCTRINAL

Engrunas socials

A mon benivolgut amic lo jove escriptor don Anton Marca Boada

I
Lo pati, si be es massa gran, resulta petit, la britania està incrustada per tot, demostrant que l' higiene s' ha mort d' asco; lo tuf que s' hi trova concentrat marea als que per primera vegada 'l respiran y corseca poch á poch als que hi están acostumats. Los reclosos se veuen dividits en diferents grups y dedicats á diferents objectes: allá un grup de deu ó dotze, entre 'ls que s' hi trovan barrejats criminals d' ofici y lladres per necessitat, cantan, ab ven feta malbé per las begudas, grosserías, que son celebradas per algunas donas que, desde 'l seu immediat partí, prorrumpen ab bravos y forts picaments de mans, demostrant aixís los graus de cultura que renneixen: més enllá tres, asseguts com los moros s' asseuen, combinan plans pera posarlos en práctica quant los deixin en llibertat, puig un d' ells que porta ja dinou anys de pati y m' consta seixanta d' exsistencia, jura y rejura tot 'estirantse 'ls llarchs cabells que la primera feyna que enllestrirá se- rá estendre passaport per l' altre barri al miserable que vá denunciar á la justicia lo crim que ell vá cometre. Arreconats á la paret n' hi ha dos que s' dedican á recousir-se la roba; un altre que s' renta una brusa plena d' esqueixos; en fi, tots estan en moviment, menys un que, aprofitant un raig de Sol que á las sis de la tarde toca d' esquitllentas á un dels ánguls del pati, allá s' está erraulit, ab los brassos creuhats y 'l cap caygut, ab la vista enfosquida y la cara atravesada per dos solchs que, arrencant dels ulls, se l' hi perden 'ran la boca, per quins rodolan com gotas de plom fós llágrimas sortides d' un cor noble que vá consumintse depressa, molt depressa. L' aspecte d' aquest presidari es de seixanta anys y apenas ne conta trenta vuyt, té de cumplir una condemna de quaranta anys, ne fá deu que va comensarla y aquests deu han sigut prou pera acabar ab tota la seva joventut, casi ab la seva vida, puig la blancor s' ha apoderat del sen cabell y un groch amoratat de tot lo seu cos.

Aquest presidari, que respón per Bertrán, está malalt de gravetat; la seva malaltia es de causa moral, pero á fort de cradels sufriments s' ha convertit en física y difícil de combatre ab bons resultais. L' infelís viu sol al mon, absolutament sol; y al faltarli 'ls purs afectes de que avans disfrutava, al veure mortas totas aquellas simpatias, amistats y respectes de que era objecte 'n la vida social, plora bojament y s' desespera, ansiant morir-se lo més prompte millor

per lliurarse d' una vegada dels sufriments que 'l corsecan.

Lo pobre, al poch temps de ser sentenciat, sufrí la pèrdua de sa bona muller que no pogué resistir per molt temps la desgracia de son espós y l' espantosa miseria que 'n ella feu presa: sa filla, nena de deu anys, al veurer ssola y abandonada y no poguentse conformar ab la fam que de un quant de temps sufría, s' resolgué á recorre sola de poble 'n poble, demanant caritat y afrontant tots los perills de qu' está sembrat lo camí per ahont fan via eixos sers, victimas dels desacerts d' eixa orgullosa é inhumana societat que tants crims comet sens que ningú n' hi demani compte.

Lo presidari no sab res de sa filla; tampoch reh visitas dels bons amichs d' avans, no per causa de que hagin mort, sino per que 'n eixa societat, ahont tothom se desviu per demostrar al próxim sa eterna amistat y per convence 'l de que es objecte de totas sas consideracions, ningú s' recorda del amich honradísim quant aquest porta ja deu anys de presidi.

Y 'l pobre que, faltat de salut moral y material, se passa las horas per ell sempre tristas, de l' un recó al altre del pati, qu' es la fossa de sa vida, allunyat dels demés reclosos, sols té una esperansa positiva: un clot de terra que 'l xucla com la serp xucla al auell.

TERCER MOMENT II.

En lo gran escenari social s' ha verificat un cambi complet de decoració. Aquesta representa lo saló principal d' un palau antich pero adornat rigurosament baix totas las exigencias de l' última moda; rics tapissos y régis cortinages poden admirarse per totas parts; las llums son tantas qu' ab son baf sofocan la respiració més lliure; las donas, anomenadas senyoras y señoretas de 'l alta aristocrácia y per mí comparadas á objectes de llautó banyats d' or y encara no de lley, passejan per la sala ensenyant desvergonyidament sas carns fins 'ran mogró y atrayentse las insolents miradas y riatllas dels seus companys de festa que, tibats y trayent lo pit enfora per millor exhibir alguna creu ó altres insignias, s' entretenen complimentant á las bellas d' artificio que provocan sa brutal cobdicia.

Allí tot bull: los criats no tenen repós obehint los ordres de tots los reunits puig tots se creühen ab lo dret de darles; tot está á punt, es mitja nit, y 'ls mil distints olors que s' respiran diuhen prou clar y en alta veu qu' alló es lo comers d' una criminal orgia.

Entre 'ls convidats s' hi trovan un senyor ministre de la corona, un antich president d' audiencia, un fiscal de sa magestat, dos distingidíssims abogats y un jefe de policia, tots ells amichs de l' infancia y coneixedors de la vida del propietari del palau.

¿A qué s' deu tanta festa y tant d' escándol? Don Bartomeu organisador de la festa, hà sigut agraciad ab lo ducat d' Aleny, distinció per cert ben merecudá segons lo parer dels reunits, puig lo senyor

duch á més de ser persona molt fina y de molts mils duros, destina anyalment una crescudá cantitat al sufragi de las ánimas y ha contribuít ab molt á la construcció d' un dels millors convents, demostrant d' aquesta manera los bons sentiments que naixen en son cor.

Lo primer duch d' Aleny al presentarse al saló es saludat ab un aplauso general y objecte seguidament de tota classe d' enhorabonas.

Éll es l' ánima de tant regosit; éll... ¡Qui ho havia de dir!... Un infelís procurador en la seva joventut y avuy diputat, duch, carregat de millons y considerat com una de las primeras figuras dins del partit que l' hi ha servit d' am pera pescar lo ducat d' Aleny.

Un honradísim periodista, un periodista dels que no venen sa ploma á ningú ni á cap preu y esolau del seu deber, denunciá esquerositats existents en la direcció de cert ministeri; y com siga qu' anomená per los seus própis noms als lladres y aquestos eran de massa talla, se l' instruí sens perdre temps una causa criminal per injuriador, essent al fi d' ella sentenciat á presiri.

Un dia aparasqué mort á las aforas de la ciutat un jove de disset anys. A son costat se trobá una pistola descarregada y en una de sas butxacas un paper que deya: «no s' culpi á ninzú jo m' he mort.»

Lo jutjat instruí las diligencias que n' semblants casos s' acostuma: dels metjes que vejeren el mort un certifica que no s' tractava d' un suicidi y si d' un assassinat, puig lo mort á més de presentar diferents senyals de resistencia, tenia la ferida en una direcció que clarament justificaba la seva creencia. Algú asseguraba que 'l paper escrit trovat al mort no contenia ni una sola lletra del mateix. També vá dirse que, poch avans de trobarlo mort, se l' havia vist passejar ab lo seu tutor. Se deya també que molt possible era de que s' tractés d' un assassinat ja que 'l difunt al morir sos pares havia heretat una inmensa fortuna qu' administrava lo seu tutor, quin havia sigut prés desde 'ls primers moments.

Se ván dir molts y molts cosas més pero—segons també vá dirse—lo brill de l' or vá fascinar molts ulls, vá despertar la cobdicia de tothom. Lo metje retirá 'l seu informe certificant qu' estudiad millor lo cas resultava efectivament un suicidi y no un assassinat com en un principi éll havia cregut. Lo Jutjet declará la inculpabilitat del tutor del suicida posantlo seguidament en llibertat per no resultar ni un sol carrech contra éll.

Lo públich encara deya cosas grossas respecte al fet, pero tot lo que 'l públich deya, sols eran rumors que cap importancia podien tenir per la Justicia.

Al cap de tres mesos ja ningú s' recordava de rés, absolutament ningú si descontém lo tutor de la victima, lo metje, 'l jutje y algún actuari que foren los que mes treballaren per sapiguer la veritat pura de tot.

Resúm: el pobre periodista Bertrán que denunciá lladres á la Justicia lo condemnaren á quaranta anys de presiri, deixant qu' allí s' podreixi molt avans de cumplir la condemna; y al miserable procurador Bartomeu qu' assessiná á un ignoble apoderantse de la seva fortuna, es avuy un millonari, diputat, duch d' Aleny y gran protector de las ánimas y de las moxas.

Del primer, si acés se 'n parla, los uns ho fan ab despreci y repugnancia per tractarse d' un presidari;

los altres ab marcada indiferencia, y 'ls menos ab compassó.

En cambi del senyor duch d' Aleny tothóm ho fá ab gran respecte y ab gran entusiasme, puig es persona de molts mérits y de gran influencia... com tots los que contan los seus capitals per millóns.

Y que rodi la bola.

JOAN ARBÓS ALEU.

Reus Octubre 1895.

Per los Pirineus y Mitj-dia de Fransa

TOULOUSE

Al entrar en la estació de Tolosa sorprén lo continuat moviment de trens que s' observa y que van en totes direccions, ja que aquesta estació vé á esser la central dels camins de ferro del Midi, puig d' ella surten los ferrocarrils pera Burdeos passant per la línea de Montauban, ó per Mont-de-Marsán, ó la de Dax; la línea de Páu y Bayona fins á Irún; y la de Narbona y Certe ab son ramal pera Perpinyá fins á Port-Bou: afegiu á aixó los freqüents trens expressos y rápids que van directament de Marsella á Burdeos y á París, y tindréu una idea exacta del xibarrí que hi ha tant de dia com de nit en aquesta gare.

Ja sabéu que Tolosa era la capital del Lengüedoc, y per lo tant, encar que no tan estreta com ab nostres germans del Rosselló, es molta la simpatía que tenen als catalans. Es una bonica ciutat, de recorts antichs com ho demostra lo vell y ben conservat edifici arxiu situat en la plassa de Lafayette, pero d' aspecte modern per sos amples carrers y elegants construccions; la poblán uns 130.000 habitants, y té bon servey de tranvías en totes direccions. Los encontorns son alegres, y la entrada á la ciutat predisposa en bon sentit, puig al eixir de la estació ja s' veu un ample passeig al costat del canal del Mitj-dia, (que comunica ab lo Mediterrani). Seguirem per la hermosa y ample avinguda de Lafayette, que desemboca en la plassa d' igual nom, hont hi ha magnífichs edificis y 'ls principals cafés y fondas, lo carrer d' Alsacia y Lorena, espayós y ab bons edificis y ricas tendas, y la grandiosa plassa del Capitoli, ab porxos, en la que hi ha la magnífica casa consistorial y es lo punt central dels tranvías y del moviment comercial.

Al altre extrém de la ciutat passa 'l caudalós riu Garona, atravesantlo per lo magnífich pont de S. Miquel, desde 'l qual se disfruta de la hermosa vista del passeig y parch situats al costat del riu, ab establiment de bany y club de regatas. No gayre distant hi ha bona plassa-mercat, com la del Born de Barcelona, y la iglesia de Nostra Senyora de la Delbade, que es parescuda á la de Bethlem de la capital catalana y te una torre com la de las Sales. La basilica de Santa Maria d' Aduate es un magnífich temple, ab hermosos, frescos y ríchs retauls en l' altar major, de forma parescuda á la iglesia de la Mercé, y tenint en un altar á la Verge de Montserrat, á la que tenen especial devoció los tolosáns.

La catedral careix d' importancia arquitectónica, es desigual y de distins estils y sols dech fer notar que está il·luminada eléctricament com la majoria d' iglesias de las capitals francesas.

La gent d' aquest país es franca; las donas en sa majoria altas y esbeltas, vesteixen ab elegant senzillés, y son ayrosas, lo que no es frecuent en las francesas, demostrant, com també 'ls homes, que descendeixen de bona nissaga.

Y ab desitj de continuar lo viatge pe 'ls Pirineus centrals, me despedeixo de Tolosa y de vostés fins á la próxima, repetintme son affom.

J. KAISER.

Septembre, 1897.

Un estoch pera Guerrita

Un rich propietari salmantí, amich del célebre destre cordobés y apassionat foribund d' éll, ha volgut demostrarli sa simpatía regalantli un estoch d' honor.

«El Adelanto» de Salamanca, publica la descripció d' aquesta verdadera joya encarregada á París, y qual preu ha sigut de 10.000 franchs. Una bicoca, com diu molt atinament lo colega.

Está tancada la alheja en un magnífich estoig de noguer ab cantoneras plata y en son centre hi ha forta tapa d' or mate ab la següent inscripció:

«A Rafael Guerra (Guerrita), su amigo José Miguel Motte.—Salamanca.—Setiembre, 1897.»

Tot lo luxo, tot l' art, tol lo mérit, estriba en las

cantoneras de la vayna que son d' or natiu y próximament d' una cuarta de largas, y en las que hábils cincells realisaren prodigis d' art en honor del torero.

Pero deixém la veu cantant al «Adelanto»:

«En l' extrém superior ressaltan sobre ramas de llorer, un petit escut esmaltat, roig y blanch, de Córdoba, patria de Guerrita; las inicials del destre d' esmeraldas la G y de brillants la R; lo botó del pany, que es un camafeo sobre 'l que hi ha sigut grabat lo cap d' un toro, y al final de dit extrém, sobre esmalt roig, la fetxa en or del present any.

Es lo remat de la vayna un magnífich sáfiro, y ans, en la placa d' or que recubreix sa part inferior, sobre idéntich fondo de llorer, s' hi veu lo nom del donant en brillants y la inicial de son apellido en or cisellat, com está feta tota l' obra.

Aixó sens comptar la infinitat de rubis que té.

Los remats de la empunyadura y vayna son sáfiros.»

En vista de lo qual, Lo SOMATENT está buscant la manera d' obrir una suscripció pera regalar unas MORRALLAS D' HONOR á n' aquest propietari de Salamanca.

Sos adornos principals serán ulls de poll de cervell y ferraduras de gran tamany.

ARTS Y LLETRAS

Hivern

L' estiu fuig esglayat, las flors y arbres s' assecan y 'l frat va devallant del Pla de las Arenas.

Los vells vora del foch ab pena s' arrauleixen, y sento gréu tristor á dins l' ánime meva.

Mes, es una tristor que de viu goig m' omplena puig veuré aviat la neu encatifant la terra, y un color somrisent tindrán prats y vernedas.

¿No 'l sentis la mia amor de móu nóu jorn estrella?

no 'l sentis? M' apar que si puig veig que t' estremeixes.

Allunya la tristor, y ton oritzó encela enviantme un raig potent de las miradas tevas.

ANTON BUSQUETS y PUNSET.

S. Hilari Sacalm

CRÓNICA

OBSERVACIONES METEOROLÓGICAS

dél dia 29 de Setembre de 1897

FACILITADAS PER D. RAMON GISPERT

Table with meteorological data including Barometre, Grau d' humitat, Pluja, Aygua evap., Estat del cel, Observ. particular, Temperaturas (Maxima, Minim., Term. tipo), Vents (direccio, classe), and Nuvoles (can).

Victima de llarga y penosa malaltía, ahir á dos quarts de set del matí morí la senyora donya Antonia Tarrats y Andavest, mare de nostres bons amichs los senyors don Sebastiá y don Agustí Torroja y Tarrats, á quins doném nostre més sentit pésam, desitjantlosi cristiana resignació per tant irreparable pérdua.

A la deu d' aquest matí tindrà lloch la conducció del cadavre desde la casa mortuoria, Arrabal de Sant Pere, 11-13, á la Iglesia Archiprestal y d' allí al cementiri.

En lo present número publicuem un notable article de nostre malhaurat amich l' escriptor reussench en Joan Arbós Aleu.

Nostre amich nos lo entregá poch avans de morir y 'l publicuem com un tribut y un recort al amich estimat que en la flor de sa joventut nos robà la mort.

Avuy, á las 9 del vespre, en lo local de la «Asociació Catalanista» tindrà lloch la gran reunió prepara-

toría pera la creació del «Centre Artístich» de que ve parlantse fa ja alguns dias.

Tením noticias de que assistirà á ella lo mes granat de quant Reus té referent á las bellas arts, y que en ella se pendrán importantíssims acorts. Avant y fora, y que dita naixent associació arribi á donar dias de gloria á nostra ciutat.

Lo Director del Institut de 2.ª ensenyansa de nostra ciutat, nostre amich don Eugeni Mata, ha tingut la amabilitat de remetrens una invitació pera assistir al solemne acte de la inauguració de las classes pera 'l próxim curs.

Dit acte s' efectuará lo dia primer del próxim Octubre á las 11 del matí. Procurarém assistirhi.

Ahir nostre apreciat colega local La Autonomia dedicá son número á commemorar l' aniversari de la revolució de Septiembre de 1868. Dit número fou tirat en paper color de foch é inserta diversos treballs d' oportunitat suscrits per acreditadas firmas.

S' ha publicat lo quart tomo de la «Colecció Selecta Catalana» editada á Barcelona per nostres amichs B. Banzá y M. Marinel-lo.

Conté dit tomo totes las poesías premiadas del immortal Frederich Soler (Pitarra), apesar de lo qual sols val dos reals exemplar.

Se troba de venda en la llibrería «La Regional», carrer de Jesús, 31.

S' ha resolt que las instancias que fassin los pares pobres dels soldats moris en las campanyas de Cuba y de Filipinas solicitent pensions poden ferse en paper d' ofici, sens perjudici de reintegrar després lo sello corresponent si no resultessin pobres de solemnitat.

La setmana próxima reanudarà sas conferencias en l' Ateneo de Madrid, nostre ilustre compatrici lo mestre Pedrell.

Que obtingui tants aplausos com en l' anterior curs.

Ans d' ahir se celebrá á Barcelona ab gran solemnitat la colocació de la primera pedra del monument á Frederich Soler.

Ahir á la nit encara no haviam rebut la descripció que de tant important acte ens ha fer nostre correspon-sal especial Sr. Viola y Vergés, director de la revista L'Atlántida. La publicarem aixis que la rebém.

Havém rebut elegantment editat lo magistral discurs presidencial llegit en lo vuyté certamen catalanista de Olet, per son autor D. Joaquín Cabot.

Ja farém que 'l pugan saborejar nostres lectors.

Hem tingut lo gust de rebre la visita de nostre amich Ramón Ribés, ferm catalanista de la vehina vila d' Alcover.

Lo recaudat ahir per concepte de Consums en la Administració d' aquesta ciutat, puja á la quantitat de pessetas 1031'73.

«La Institució Catalana de Música», domiciliada en lo carrer de Sagristans, 7, primer, Barcelona, celebrará lo primer del próxim Octubre, la sessió inaugural del curs de 1897 á 1898, en la que després de donar compte del estat de prosperitat en que s' troba, s' executarán varias melodías de cant y piano, y per lo conjunt coral de veus mixtas, algunas de las obras que te en estndi. Dita Societat anuncia haver obert las classes pera noys de dugas á tres de la trde dels dimars, dijous y dissabtes, y al mateix temps la inauguració de la «Agrupació instrumental» pera 'l mateix primer d' Octubre.

Pera perteneixer á abdós Agrupacions no es necessari satisfacer cap cuota.

Dinhen de Certe, que 'l mercat de vins espanyols comensa de nou á animarse en vista de que ha millorat en aquets últims dias la calitat dels vins que desde nostra nació s' envían allí.

Los nous aranzels de Cuba han motivat la suspensió d' embarchs pera la Gran Antilla.

Per terme mitj, á Barcelona, cada vapor embarcava de 80 á 100.000 passas de teixits y en los últims tres vapors que han sortit, després de publicats los aranzels, no s' ha embarcat una sola passa.

SECCIO OFICIAL

Alcaldía Constitucional de la ciudad de Reus

En virtud del resultat del repartiment dels 1.166 homes senyalats a la sona de Tarragona núm. 33 per Real Decret de primer del actual...

- Pera Cuba 33 Soldats.
Pera Filipinas 13 »
Pera Puerto Rico 3 »
Pera la Península 50 »

Lo que 's fá públich pera general coneixement. Reus 29 de Septiembre de 1897.—L' Alcalde, Francisco Piqué.

Cambrá de Comers

En cumpliment de lo preceptuat en l' art. 20 del Reglament de régimen interior pera aquesta Cambrá y de lo disposat per la Direcció General d' Agricultura, Industria y Comers...

Reus 15 Septiembre 1897.—Lo President accidental, Antoni Pascual.—P. A. de la J. D.—Lo Secretari, Lluís Quer.

Institut de 2.ª ensenyansa de Reus

Desde 'l dia 15 del corrent a las 10 del matí donaràn principi en aquest Institut los exámenes d' ingrés pera la 2.ª Ensenyansa continuant fins lo dia 30...

Los aspirants, al acte de solicitar examen presentarán la partida de naixement ó la cédula personal si fossin majors de 14 anys...

Lo que d' ordre del M. I. Sr. Director se fa públich pera coneixement dels interessats.

Reus primer de Setembre de 1897.—Lo Secretari, Lluís de Olavarrieta.

SECCIO RELIGIOSA

Sant d' avuy.—Sant Jeroni.
Sant de demá.—Sant Remigio.

SECCIO COMERCIAL

Moviment del port de Tarragona

Entradas del dia 28

De Marsella y Barcelona en 4 dias v. inglés «Corinthia», de 838 ts., ab tránzit, consignat als Srs. Viuda y Nebot de P. Ferrer y Mary.

Despatzadas

Pera Barcelona llant «Ampero», ab tránzit.
Pera Nova York y esc. v. inglés «Corinthia», ab efectes.

Pera Londres y esc. v. inglés «Jenny Otto», ab efectes.

Pera Cete v. «Correo de Cartagena», ab vi.
Pera Ibiza jabeque «Belisario I.ª», ab efectes.
Pera Hamburg y esc. v. «Pizarro», ab efectes.
Pera Tortosa, v. «Manuel», en lastra.

BARCOS A LA CARGA

Dijons 30.

Pera Bristol, cas de reunir sufficient carga, sortirà lo dijons ó divendres lo vapor «Canas», consignataris senyors Viuda y Nebot de Pau Ferrer y Mary.

Pera Bilbao y escalas vapor «Cabo Nao», consignatari don Marián Peres.

Pera Bilbao y escalas (tent la de Marín) vapor «Jurro», que despatzan los senyors Fills de Benigue Lopez.

Divendres 1 d' Octubre

Pera Liverpool v. «Túria», son agent don Modest Fénech.

Pera Valencia y Gandía v. «Cervantes», son agent don Joseph Maria Ricomá.

Dissapte 2

Pere Cete vapor «Correo de Cartagena», consignataris senyors Viuda y Nebot de Pau Ferrer y Mary.

Pera Rouen-Paris, cas de reunir sufficient carga, sortirà lo vapor «Marzo», consignataris senyors Viuda y Nebot de P. Ferrer y Mary.

Pera Cete y Marsella, vapor «Cabo Espartel», consignatari don Marián Peres.

Pera Berdeaux, Oporto, Helsingfors, Abo, Hangó, Borga, Lovisa, Kotha, Viborg, Fredriksham, Nystad, Ranmó, Björneborg, Kristinestad, Vasa, Jakobstad, Gambia, Karleby, Uleaborg, San Petersburg y Reval, y pera Moskow, Warschau y Nischni N. wgorod, a flete corrido via San Petersburg, sortirà d' últims del actual a primers d' Octubre lo vapor rus «Oberón», que despatzan los Srs. Boada germans.

Pera Gothenburg, Copenhagen, Stockolmo, Christiania, Bergen, Malmö, Helsingborg, Norrköping, Gefe, Sundswall, Stettin, Danzig, Koeninsberg, Libau, Riga y demás ports de Suecia, Noruega, Dinamarca, Alemania y Russia, sortirà del 28 al 30 lo v. suech «Italia», que despatzan los senyors Boada germans.

Pera Halifax, Quebec y Montreal sortirà lo dia 4 d' Octubre lo v. «Balboa», consignataris senyors Mac-Andrews y companyia.

J. Marsans Rof

Representant: JOAQUIM SOCIATS

CARRER SANTA ANNA, 26.—REUS

Ultima hora de la Bolsa de Barcelona a las 4 de la tarde d' ahir:

Table with market data for Interior, Exterior, Amortizable, Fransas, Norts, Exterior París, and París.

Se reben ordres de Bolsa pera Barcelona Madrid y París.

Descompte de cupons, compra y venda al comptat y per compte agé de tota classe de valors, compra de monedas y bitllets de tots los paissos.

BOLSA DE REUS

Cotisations realizadas en lo dia d' ahir a Barcelona facilitadas per lo corredor en aquesta ciutat D. Antoni Demestre.

Table with market data for Interior, Exterior, Colonial, Norts, Obligacions Aluenses, PARIS, and GIROS.

Cambis corrents en lo dia d' ahir en aquesta plassa facilitats per los corredors de comers D. Joan Vallés, D. Joan Llauredó Prats y D. Joan Vallés Vallduví.

Table with financial data including Londres 90 dyf., Paris 8 dyf., VALORS LOCALS, ACCIONS, Gas Reusense, Industrial Harinera, Banche de Reus, Manufacturera de Algodon, C.ª Reusense de Tranvias.

ANUNCIS PARTICULARS

Colegi de la Inmaculada Concepció

DIRIGIT PER

D.ª Magdalena Martorell

Carrer de la Font, núm. 2. principal

Lo 15 del present mes comensan las classes correspondents a la Instrucció primaria elemental y superior, aixís com las de música, dibuix y francés.

S' admeten mitj pensionistas y recomenadas.

CLASSES DE MÚSICA

Per lo professor Estanislao Mateu

Quedan obertas desde primer d' Octubre en casa ó a domicili.

Curs especial de piano y cant.

Arabal Sta. Anna, 64, entressuelo.

TELEGRAMAS

Madrid 29.

Un telégrama de Nova York diu que 'l president de la República, Mr. Mac-Kinley, s' ha salvat milagrosament d' un terrible accident.

Guia un cotxe anant en companyia de sa esposa y al passar per prop de Northadam (Massachusetts) un dels caballs se precipità en una sanja y l' altre s' espantá, volcant lo carruatje, derribaüt ab violencia a Mr. Mac-Kinley y a sa esposa.

Al veure lo que ocurría la gent del camp, correngüé pressurosa al lloch del succés y arribá a temps pera salvar d' un perill imminent als dos ilustres viatjers.

—La cuestió de la anexió del arxipiélach de Hawa torna a pendre un aspecte desagradable.

Se nota bastants inquietat en la gent política a causa de la precipitada sortida de Washington del ministre japonés y de la coincidencia d' aquest viatge inesperat ab l' envió de reforços a la escuadra americana surta en Honolulu.

Además se nota també insistencia en los rumors pessimistas per la significativa negativa d' Inglaterra a pendre part en la conferencia internacional en que deu tractarse d' un assumpto tan important pera la diplomacia dels Estats Units com las pesquerias Bering.

—Lo Govern de Washington, després de considerar la conveniencia de donar publicitat a la nota comunicada a Espanya ab objecte de desautorisar absurdas versions y falsas noticias circulanadas respecte del suposat «ultimatum», ha acordat mantenir la reserva sobre l' assumpto.

Aixó obeheix, sens dupte, a haver sigut aquestas noticias desmentidas ab altras explicacions més verosímils.

—Telegrafian de la Habana, dihent que 'l periódich «El País», orgue dels autonomistes, publica un article titulat «Tres de espadas», censurant als generals que després de regressar a la península procuran causar sensació devant la opinió pública ab sas declaraciones apropiades de la guerra de Cuba.

—Hi ha gran espectació a la Habana per coneixer lo que hi hagi de cert en la actitud de Mr. Woodford y en la resolució que s' donará a la crisis política.

—Al passar lo tren real per Avila lo Sr. Sagasta sortí a saludar als Reys, conferenciant breument ab la Reyna Regent.

—Encara no ha rebut lo govern noticia oficial de Roma apropiada del judici format per S. S. respecte de la cuestió surgida entre 'l prelat de Mallorca y 'l ministre d' Hisenda.

Lo govern espera que rebrá noticias avans de la celebració del próxim Consell de ministros.

—A pesar de que 'ls telégramas de Madrid anuncia-van, ab referencia a periódichs carlistas, que don Carlos arribá a Venecia, alguns periódichs s' empenyan en afirmar que 'l pretendent se troba a Amberes.

Se suposa que 'ls correspondents han incorregut en error, ó han confós a don Carlos ab alguna altra persona.

Diversions públicas

Teatro Fortuny

Gran Companyia de Sarsuela y Opera espanyola pera la próxima temporada d' hivern.

Llista del personal

Mestre Director, D. Francisco Perez Cabrero.—Primera tiple de opera, Sras. Avelina Corona.—Primera tiple de sarsuela, D.ª Carme Perez de Isaura.—Altra tiple, Srta. Lluisa Perez Cabrero.—Altra tiple, D.ª Mercé Perez Cabrero.—Característica, Sra. Sirilla.—Primer tenor, D. Francisco Alcantara.—Altre tenor, D. Nicolau Bobé.—Tenor cómich, D. Lluis Senis.—Primer barítono, D. Castro Gascó.—Altre barítono, D. Marián Martínez.—Primer baix, D. Daniel Banquells.—Altre baix, D. Jaime Segura.—Galan jove, D. Francisco Fernandez.—Mestre de coros, D. N. N.—Primer apunt, D. Lluis Santafé.—Traspunt, D. Anton Güell.—Mestre de ball, D. Enrich Fernandez.—Coro d' abdós sexes, 24.

Ferrocarril económic de Reus a Salou

Servey de trens que regirá desde 'l dia 1 de Setembre de 1897.

SORTIDAS DE REUS.—Matí: 4:10, 9:06.—Tarde: 2:32, 3:45.

SORTIDAS DE SALOU.—Matí: 4:56, 10:46.—Tarde: 5:10.—Nit: 7:25.

Las horas se regirán per lo meridiá de Madrid.

Imp. de C. Ferrando.—Plassa de la Constitució.

LEGRAMAS

GUIA DEL PASSATJER

SERVEY DE TRENS

Madrid 20. Un telegrama de Nueva York... SORTIDAS De Reus á Barcelona 5'04 m. correo (Per Villanova y Vilafranca) 7. 2. y 8'56 m. exprés, primera y segunda dimars, dijous y dissabtes, (per Vilanova) 12'11 t. mercaderías, segunda y tercera. 14'57 t. correo (per Vilanova) De Barcelona á Reus 5'25 m. (per Vilafranca) 9'46 m. (per Vilanova) 15'58 t. per id. 7'39 t. exprés (dimars, dijous y dissabtes) De Reus á Mora 9'33 m. — 1'10 t. — 3'40 t. — 7'19 y 9'57 nit. De Mora á Reus 14'21 m. — 8'00 m. — 12'05 t. — 6'04 t. — 7'36 nit. De Reus á Tarragona 8'30 m. — 9'47 m. — 2'11 t. — 7'04 t. De Tarragona á Reus 7'30 m. — 12'25 t. — 4'30 t. — 8'20 n.

Reus á Lleyda 8'40 m. — 5'23 t. De Lleyda á Reus 5'50 m. — 3'50 t. De Reus á Vimbodí 1'28 t. cotxes de 2.ª y 3.ª De Vimbodí á Reus 9'53 m. cotxes de 2.ª y 3.ª De Tarragona á Valencia 9'30 m. y 11'30 n. De Valencia á Tarragona 11' m. y 5'30 t. ADMINISTRACION DE CORREUS-REUS Horas d' arribada y sortidas de correos ARRIBADAS De Tarragona, 8'30 m.

De Barcelona (per Tarragona) 9'30 m. De id. id. directe 10'30 t. De id. id. 11'30 t. De id. ab la correspondencia extranjera (per Picamoixons y descendent de Lleyda) 7'30 t. De Madrid y Zaragoza 2'30 n. De Lleyda y Huesca 7'30 n. NOTA: Los correos para Filipinas sortiran de Barcelona los 7 y 21 de Noviembre y 19 de Diciembre en el corriente any. Los de Cuba surten de aquesta Administracion los 7, 17 y 27 de cada mes, correo ordinari. Aitra.—Deu tenirse present que tots los vapors que conduheixen tropas de refors á Cuba, portant també correo.

Biblioteca Regionalista Libreria Regional, carrer de Jesús, 31 SECCIO CATALANA «Lo Catalanisme», per Valentí Almirall, 10 rals. «Quadros», per Emili Vilanova, 12 « « «La Dida», per Joseph Felin y Codina, 2 « « «Cartas Andorranas», per Joseph Aladern, 2 « « «Costums típicas», per id., 2 « « «Aleovera», monografia, per id., 2 « « «Poesias», per Manel Marinello, 2 « « «Oda á Barcelona», per Jascinto Verdagué, 2 « « «Lo Pl de las tres brancas», per id., 2 « « «L'Aglenya», per Ramon Masferrer, 2 « « «Croquis Pirenencs», per J. Massó Torrens, 12 « « «La Padra», per id., 2 « « «Catalunya trilingüe», per J. Casas Carbo, 2 « « «Anant pel món», per Santiago Russinyol, 16 « « «Les Croniques catalanes», per Gabriel Turell, 12 « « «Obres catalanes», per Joseph Ixart, 20 « « «Poesias», de Joan Maragall, 8 « « «Alfades», per Emili Guanyabens, 8 « « «Fructidor», drama, per Ignaci Iglesias, 8 « « «Montalba», per Bosch de la Trixeria, 12 « « «Quan jo era noy», per A. de Riquer, 20

«Música vella», per E. Doria y Bonaplata, 12 « « «Figura y paisatge», per Narcís Oller, 12 « « «Tascant per les Serrés», per J. Pons y Mas-saveru, 12 « « «Espectres», per Enrich Ibsen, 8 « « «Obras dramáticas de la biblioteca del «Teatro Regional», a meytat de preu. « « «Cansons Catalanes», harmonisades per Enrich More-ra, han sortit: « « «Sant Ramón», 2 rals. « « «Planys», 2 « « «El Maçoudi», per Brunet y Bellet, 2 SECCIO CASTELLANA «Espanya tal qual es», per Valentí Almirall, 4 rals. «Patria y Región», per Salvador Golés, 12 « « «Un ensayo de Regionalismo», per Joan Mañé y Flaquer, 2 SECCIO GALLEGA «Odas de Anacreonte», per Florenci Vaamonde, 5 rals. Ademes están á la venda diferentes obras de celebrats iterats catalans, castellans y extranjers.

SECCIO RELIGIOSA SECCIO COMERCIAL

Teatro Fortuny Gran Comparsa de Sars i Opera espanyola... FERRERERIA ECONOMICA DE REUS A SALON SORTIDAS DE REUS: Matin: 4'10, 8'00. Tardes: 2'30, 3'45. SORTIDAS DE SALON: Matin: 4'50, 10'40. Tardes: 5'10. Nit: 7'25. Las horas se refieren por lo metido de Madrid. Imp. de C. Ferrerols.—Plaza de la Constitucion.

CLASSES DE MUSICA Per lo professor Estanislau Mataró... ANUNCIOS PARTICULARS Colegi de la Inmaculada Concepcio D. Magdalena Martorell

Moviment del port de Tarragona BARGOS A LA CARGA